

STANOVISKO O RODOVEJ ROVNOSTI VO VEDE A VÝSKUME V RÁMCI PROJEKTU GENDERACTION

V SPOLOČNOM NÁVRHU PRVÉHO STRATEGICKÉHO PLÁNU PROGRAMU HORIZONT EURÓPA NA OBDOBIE 2021 - 2024

Cieľom tohto dokumentu, vypracovaného v rámci projektu GENDERACTION, je poukázať na oblasti, v ktorých sa rodová otázka zohľadňuje a v ktorých nie, ale aj v ktorých by mala byť zahrnutá v **usmerneniach Európskej komisie k prvému Strategickému plánu na vykonávanie rámcového programu pre výskum a inováciu - Horizont Európa** a v rámci súvisiacej **verejnej online konzultácie o spoločnom návrhu programu Horizont Európa na obdobie 2021 - 2024**. Niektoré z nasledujúcich pripomienok už boli predložené v **informačných dokumentoch projektu GENDERACTION o programe Horizont Európa**.

Najvýznamnejšia úloha programu Horizont Európa v oblasti globálnych výziev, cieľov udržateľného rozvoja a politických priorít EÚ sa musí výraznejšie zamerať na rodovú rovnosť vo vede, výskume a v inováciách.

Rodová rovnosť je zahrnutá v *usmerneniach* Európskej komisie ako cieľ udržateľného rozvoja a politická priorita, ale nepovažuje sa za globálnu výzvu. Rodová otázka je však jedným z piatich prierezočných faktorov¹ uvedených v časti *Podpora politických priorít v oblasti výskumu a inovácie, osobitných otázok a koordinácie príslušných činností v rámci programu Horizont Európa* týchto usmerení: „**Začleňovanie rodového hľadiska umožní zvýšiť kvalitu a spoločenský význam výskumných a inovačných činností.**“ V tej istej časti sa

1 | Tieto prierezočné faktory siahajú od základných hodnôt EÚ až po právne a prevádzkové predpisy.

rodová otázka považuje aj za jednu zo siedmich *prierezových politických priorít v oblasti výskumu a inovácie a osobitných otázok*:

- „Rodová rovnosť je základným cieľom politiky pre všetky činnosti Európskej únie a dôležitým faktorom pri dosahovaní udržateľného rozvoja a inkluzívneho hospodárskeho rastu.
- Činnosti sa budú zameriavať na odstránenie rodovej nerovnosti vo všetkých systémoch výskumu a inovácie a rodová dimenzia sa bude vhodným spôsobom začleňovať do obsahu výskumu a inovácie v rámci celého programu. Začleňovanie rodovej dimenzie je obzvlášť dôležité na riešenie globálnych výziev, a to aj v oblastiach, ako sú zdravotná starostlivosť, umelá inteligencia a robotika, v súvislosti s ktorými narastá celosvetové povedomie o tom, že rodové rozdiely z hľadiska potrieb, správania a postojov zohrávajú dôležitú úlohu pri navrhovaní/tvorbe obsahu výskumu, a teda určujú spoločenský význam a kvalitu výsledkov výskumu.“

Súbor odporúčaní 1:

Rodová nerovnosť pretrváva napriek tomu, že rodová rovnosť predstavuje základnú európsku hodnotu. Rodová rovnosť je samotným cieľom a zároveň prierezovou otázkou súvisiacou s ďalšími politickými prioritami, cieľmi udržateľného rozvoja a globálnymi výzvami. V projekte GENDERACTION sa na základe informácií uvedených v časti Všeobecné usmernenia odporúča, aby sa rodová rovnosť výslovne uznala a zohľadnila ako kľúčový faktor a konkrétny cieľ v rámci globálnych výziev každého klastra. To znamená, že sa pozornosť nemá upriamiť len na to, ako môžu faktory na dosiahnutie rodovej rovnosti prispieť k zlepšeniu riešenia konkrétnej globálnej výzvy, ale aj na to, ako môžu prístupy k takejto konkrétnej globálnej výzve urýchliť riešenie výziev vznikajúcich v súvislosti s rodovou rovnosťou v EÚ aj mimo nej.

Rodová otázka v piatich politických prioritách EÚ

Prostredníctvom *usmernení* Európskej komisie sa pre program Horizont Európa určilo päť politických priorít²: *Chrániaca Európa, Konkurencieschopná Európa, Udržateľná Európa, Spravodlivá Európa a Vplyvná Európa*. Z uvedených piatich priorít sa na rodovú rovnosť zameriava len *Spravodlivá Európa*, a to iba v klasteri 2 (Kultúra, kreativita a inkluzívna spoločnosť)³, zatiaľ čo v klasteri 1 (Zdravie) sa rodové hľadisko nezohľadňuje, hoci je v tejto oblasti nanajväčšie dôležité.

V rámci politických priorít *Chrániaca Európa, Konkurencieschopná Európa, Udržateľná Európa a Vplyvná Európa* sa rodovým otázkam vôbec nevenuje pozornosť.

2 | Týchto päť priorít je v súlade so štyrmi prioritami, v rámci ktorých sa **nový strategický program Rady EÚ na obdobie 2019 – 2024** (priatý 20. júna 2019) zameriava na: ochranu občanov a slobôd, rozvoj silnej a životaschopnej hospodárskej základne, budovanie klimaticky neutrálnej, ekologickej, spravodlivej a sociálnej Európy, ako aj na presadzovanie európskych záujmov a hodnôt na celosvetovej úrovni.

3 | „Zvrátenie sociálno-ekonomickej a **rodovej nerovnosti** prostredníctvom stratégií na podporu začleňovania, nediskriminácie, sociálnej ochrany a sociálnych investícií.“

Súbor odporúčaní 2:

1. V rámci priority **Chrániaca Európa** je v snahe o zlepšenie riadenia vonkajších hraníc EÚ a námornej bezpečnosti potrebné zohľadniť vplyv rodovo motivovaného násillia, ako aj osobitné zraniteľné postavenie žien a dievčat v rámci migračných tokov a tokov utečencov.
2. V prípade priority **Konkurencieschopná Európa** je potrebné zdôrazniť význam rodovej dimenzie ako kľúčového faktora inkluzívnosti na vytváranie príťažlivejších a tvorivejších pracovných miest v Európe a na rozvoj a zavádzanie nových digitálnych technológií a zároveň ako faktora tvorby trhu, ktorý sa zameriava na rovnocenné riešenie potrieb všetkých obyvateľov.
3. Pokiaľ ide o prioritu **Spravodlivá Európa**, je nanajvýš dôležité, aby sa rodová dimenzia takisto začlenila do vplyvu inovačných, technologických a digitálnych riešení a služieb na zdravie, ako aj do zdravého prostredia na život a prácu, s cieľom odstrániť dôsledky zanedbávania potrieb žien v oblasti zdravia v minulosti.
4. V prípade priority **Udržateľná Európa** je potrebné zohľadňovať rodovú dimenziu pri rozhodovaní o využívaní a rozdeľovaní zdrojov, ako aj pri navrhovaní komunit, miest a vidieckych oblastí budúcnosti a potrebných technológií na tento účel.
5. V rámci priority **Vplyvná Európa** je potrebné zabezpečiť začlenenie rodového hľadiska do modelu medzinárodnej spolupráce v oblasti vedy, techniky a inovácií (VTI) v rámci programu Horizont Európa, aby sa tak zvýšil vplyv Európy a aby sa zároveň dosiahli ciele udržateľného rozvoja. Zvýšia sa tým kapacity EÚ v oblasti výskumu a inovácie a dosiahnu sa politické, sociálne a hospodárske záväzky, ako aj záväzky v oblasti ľudských práv.

Ďalšie informácie o rodovom hľadisku v súvislosti s cieľovými vplyvmi programu Horizont Európa

I. pilier – Excelentná veda:

Rodové hľadisko sa v časti *usmernení* Európskej komisie s názvom „**Relevantné činnosti v rámci I. piliera – Excelentná veda**“ NEUVÁDZA.

Súbor odporúčaní 3:

Opatrenia na zabezpečenie rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom, ochrana pred sexuálnym obťažovaním a sexistickým správaním a začleňovanie analýzy na základe pohlavia/rodu do obsahu výskumu a inovácie, ako aj ďalšie ustanovenia na podnecovanie politik rodovej rovnosti v hostiteľských inštitúciách je potrebné harmonizovať v rámci všetkých programov financovania I. piliera. Predovšetkým je potrebné zabezpečiť, aby výskumné infraštruktúry začlenili rodové hľadisko do svojich hlavných činností a systémov riadenia.

II. pilier – Globálne výzvy a konkurencieschopnosť európskeho priemyslu:

Vplyv rodového hľadiska sa zohľadňuje len v štyroch zo šiestich klastrov v rámci II. piliera a len čiastočne v rámci odporúčaní Európskej komisie, pričom by sa mal (vo väčšej miere) zohľadňovať vo všetkých týchto oblastiach.

Súbor odporúčaní 4:

Zdravie (klaster 1): Otázka pohlavia a rodové hľadisko sú relevantné pre všetkých šesť výziev v oblasti zdravia, a preto je dôležité zabezpečiť, aby sa nezohľadňovali len v časti Snaha o zachovanie zdravia v rýchlo sa meniacej spoločnosti. Napríklad:

V časti Život a práca v prostredí podporujúcim zdravie treba zohľadniť skutočnosť, že v štúdiách o toxicite sa preukázali rozdiely a že uvedené rizikové faktory sú rodovo motivované.

V časti Boj proti chorobám a znižovanie záťaže v súvislosti s chorobami je potrebné venovať osobitnú pozornosť nedostatkom v znalostiach týkajúcich sa zdravotného stavu žien a chorôb, ktoré sa v minulosti prehliadali. Konkrétne sa musí výskum v oblasti antimikrobiálnej rezistencie zamerať na rozdiely vznikajúce na základe pohlavia a rodu.

Štúdie v časti Zabezpečenie prístupu k inovatívnej, udržateľnej a vysokokvalitnej zdravotnej starostlivosti v EÚ ukazujú, že zdravotnícki pracovníci venujú menšiu pozornosť ženám a že ich ochorenia považujú za menej závažné (napr. bolesť).

V časti Rozvoj plného potenciálu nových nástrojov, technológií a digitálnych riešení pre zdravú spoločnosť sa uvádzajú dôkazy, že riešenia súvisiace so zdravotnou starostlivosťou, ktoré vychádzajú z analýz veľkých dát, sa môžu vyvíjať na základe skreslených údajov (napr. poskytovaním vstupných údajov takmer výlučne o mužoch). Pri nových technológiách a digitálnych riešeniach sa musí dohliadnuť na to, aby sa predišlo rodovým predsudkom, ktoré existujú v súčasných súboroch údajov, s cieľom zamedziť opätovnému vzniku existujúcich predsudkov (na základe pohlavia, rasy).

V časti Zachovanie inovatívneho, udržateľného a celosvetovo konkurencieschopného odvetvia zdravotníctva je potrebné zabezpečiť, aby sa v procesoch navrhovania a normalizácie, ako aj ich výsledkoch, predchádzalo používaniu „implicitného mužského štandardu“, s cieľom zabezpečiť inkluzívny prístup k osobitným charakteristikám, potrebám a záujmom občanov, pacientov a poskytovateľov starostlivosti všetkých rodových identít.

Súbor odporúčaní 5:

Kultúra, kreativita a inkluzívna spoločnosť (klaster 2): Hoci sa očakáva, že činnosti v rámci tohto klastra pomôžu (okrem iného) zvrátiť sociálne, hospodárske, kultúrne a politické nerovnosti a ich príčiny a prispejú k podpore rodovej rovnosti, je dôležité zdôrazniť postavenie žien, ktoré nevystupujú len v úlohe obetí rodovej nerovnosti. Znamená to pochopiť a podporiť dôležitú úlohu, ktorú ženy zohrávajú pri sociálnej a hospodárskej transformácii, ako aj pri posilňovaní demokracie.

Je potešujúce, že oblasť výskumu a inovácie v rámci klastra 2 sa zameriava na objasnenie spoločenského (vrátane politického, etického, kultúrneho, **rodového** a hospodárskeho) vplyvu technologického pokroku a faktorov poháňajúcich zmeny, pričom sa rodovým hľadiskom zaoberá výslovne v rámci troch oblastí intervencie: Demokracia a správa, Kultúrne dedičstvo a Sociálna a hospodárska transformácia. Okrem toho:

- Prostredníctvom novej základnej línie programu Horizont Európa, ktorá sa zameriava na „pokročilé stratégie a inovačné metódy v záujme rodovej rovnosti vo všetkých hospodárskych a kultúrnych oblastiach a s cieľom riešiť otázku rodových

predsudkov a rodovo motivovaného násilia“, je potrebné zabezpečiť, aby sa pravidelne uverejšovali každoročné výzvy na predkladanie určitého počtu projektov s primeraným financovaním. Táto nová základná línia bude musieť okrem zavádzania inovatívnych riešení na dosahovanie hlavných cieľov v rámci piateho cieľa OSN v oblasti udržateľného rozvoja podnecovať kľúčovú úlohu výskumu a inovácií pri vykonávaní a navrhovaní lepších politík EÚ v oblasti rodovej rovnosti (zaoberajúcich sa politickými prístupmi zameranými na rodové hľadisko a gender mainstreaming). Bude sa musieť zaoberať napríklad týmito otázkami:

- inovatívne riešenia a nástroje na predchádzanie všetkým formám rodovo motivovaného násilia a diskriminácie žien a dievčat na celom svete a na ich odstránenie, ako aj úloha nových technológií v súvislosti s formami a demonštráciami rodovo motivovaného násilia,

- pokročilé stratégie a nástroje na dosiahnutie posilnenia postavenia žien a dievčat na celom svete, a to vo všetkých sférach života vrátane uznania opatrovateľskej práce,

- dôkazy o tom, ako urýchliť pokrok a zlepšiť vplyv osobitných politík EÚ v oblasti rodovej rovnosti a vykonávateľných právnych predpisov vrátane identifikácie prekážok, odporov a najlepších a najslubnejších postupov pri vykonávaní politík rodovej rovnosti v Európe (napr. účinné stratégie odbornej prípravy v oblasti rodovej rovnosti),

- úloha vzdelávania pri prevencii a boji proti všetkým formám rodovej diskriminácie, ako aj pri propagácii menej tradičných povolání (napr. ženy pracujúce v oblasti informačných a komunikačných technológií, muži pracujúci v sociálnej oblasti) prostredníctvom inovatívnych pedagogických postupov a inkluzívneho vzdelávacieho obsahu,

- dôkazy o tom, ako rodová rovnosť urýchľuje pokrok v rámci ostatných sektorových (rozvojových) a horizontálnych politík EÚ (napr. v odvetví poľnohospodárstva, energetiky, životného prostredia), vrátane identifikácie rodových prekážok, ktoré bránia pokroku v týchto oblastiach, s cieľom uľahčiť tvorbu lepších politík EÚ týkajúcich sa uplatňovania rodového hľadiska pri navrhovaní a vykonávaní tých politík, nástrojov a činností EÚ, ktoré ovplyvňujú ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja nad rámec rodovej rovnosti,

- identifikácia a predvídanie vzniku rodových rozdielov a potrieb súvisiacich so súčasnými alebo budúcimi transformáciami na úrovni EÚ i globálnej úrovni vrátane súčasných a potenciálnych synergii medzi politikami a nástrojmi, ako aj spôsob ich riešenia,

- interdisciplinárna vedomostná základňa zameraná na to, ako (prierezová) rodová nerovnosť vzniká, ako sa zachováva a ako ju treba riešiť, a na spôsob, akým treba rozvíjať inovatívne metódy boja proti rodovým stereotypom, rodovým predsudkom a všetkým formám (horizontálnej a vertikálnej) rodovej segregácie v súvislosti s nerovnomerným rozdelením práce, právomocí, starostlivosti a prác v domácnosti podľa pohlavia atď.

- Skutočnosť, že sa usmernenia Európskej komisie zameriavajú na premostenie medzi rodovým hľadiskom a ostatnými sociálnymi kategóriami v oblasti intervencie, ktoré sú uvedené v časti Sociálna a hospodárska transformácia, je potrebné zohľadniť vo všetkých ostatných klastroch a vo zvyšných oblastiach intervencie v rámci klastra 2.

- V časti Posilňovanie demokratickej správy by sa pozornosť mala venovať rodovému vplyvu polarizácie a extrémizmu, pričom by sa v súvislosti s rastúcim nacionalizmom mala objasniť problematika súčasného odporu proti rodovej rovnosti v EÚ.
- V časti Podpora kultúrneho dedičstva treba upriamiť pozornosť nielen na prínos žien do tvorivých odvetví, ale aj na modely výroby v oblasti kultúry a v iných odvetviach, ktoré sú podmienené rodovým hľadiskom, a zároveň na to, ako ich možno využiť na zachovávanie alebo boj proti rodovej nerovnosti.
- V časti Riadenie sociálnej a hospodárskej transformácie sa treba zamerať na rodový vplyv prechodu na automatizáciu a digitalizáciu, ako aj na to, akým spôsobom rôzne modely rastu a režimy sociálneho štátu prispievajú k dosiahnutiu rodovej rovnosti. V rámci riadenia mobility a migrácie treba upriamiť pozornosť na to, akým spôsobom rodové hľadisko ovplyvňuje faktory podmieňujúce migráciu a sociálnu štruktúru v krajinách pôvodu a v cieľových krajinách.

Súbor odporúčaní 6:

Civilná bezpečnosť pre spoločnosť (klaster 3): Je potešujúce, že sa v *usmerneniach* Európskej komisie uvádza potreba zohľadniť rodovú dimenziu ako *súčasť výskumu a inovácie, ktorá sa zaoberá ľudskými a spoločenskými aspektmi bezpečnosti, odolnosti a schopnosti reagovať na katastrofy*. Napriek tomu sa rodové hľadisko v súvislosti s bezpečnosťou, zraniteľnosťou a pod., ktoré sú súčasťou priority Ochranná Európa, neuvádza. Treba poznamenať, že v legislatívnom uznesení Európskeho parlamentu zo 17. apríla 2019 o špecifickom programe na vykonávanie programu Horizont Európa sa v rámci klastra 3 uvádzajú trestné činy založené na rodovej identite, sexuálnej orientácii alebo rasovej diskriminácii, ktoré je nutné zahrnúť medzi cieleňé vplyvy verejnej bezpečnosti a kybernetickej bezpečnosti. Okrem toho je v súvislosti s riešením otázok zlepšenia riadenia vonkajších hraníc EÚ a námornej bezpečnosti potrebné zohľadniť osobitné zraniteľné postavenie žien a dievčat v rámci migračných tokov a tokov utečencov.

Súbor odporúčaní 7:

Digitalizácia, priemysel a kozmický priestor (klaster 4) sa zaoberá rodovou otázkou iba v jednom zo svojich troch cieľov politiky EÚ, a to konkrétne v ciele venovanom **významnému prínosu pre inkluzívnosť**. V rámci tohto cieľa sa očakáva, že sa otázky rodového hľadiska a rozmanitosti náležite zohľadnia pri zabezpečovaní účasti a posilňovaní postavenia *pracovníkov, spotrebiteľov a firiem s cieľom zaistiť, aby mali prístup k technológiám a k ich využívaniu*. Zároveň však treba vziať do úvahy, že digitalizácia bude mať na ženy a mužov rôzny vplyv, a preto je nutné zohľadniť rodové hľadisko. Rovnako sa preukázalo, že umelá inteligencia a robotika, veľké dáta a strojové učenie reprodujú rodové predsudky, čo si rovnako vyžaduje zohľadnenie rodového hľadiska. Napokon, rôzne potreby skupín žien a mužov sa musia zohľadniť aj v procesoch zapájania cieľových skupín do vývoja ďalších technológií.

Súbor odporúčaní 8:

Klíma, energetika a mobilita (klaster 5): Hoci sa v tomto klasteri rodové hľadisko neuvádza, je dôležité zohľadniť ho v súvislosti s faktormi ovplyvňujúcimi zmenu klímy, vplyvmi, riešeniami na zmiernenie zmeny klímy a modelmi adaptácie na zmenu klímy, s rozdielmi medzi energetickými potrebami, možnosťami a spotrebiteľskými vzorcami žien a mužov pri navrhovaní energetických plánov, ako aj v súvislosti s komplexnosťou potrieb žien a mužov, pokiaľ ide o riešenie otázky mobility a dopravy v komunitách a mestách.

Súbor odporúčaní 9:

Potraviny, biohospodárstvo, prírodné zdroje, poľnohospodárstvo a životné prostredie (klaster 6): Ani v tomto klasteri sa rodové hľadisko neuvádza. Osobitnú pozornosť treba venovať posilňovaniu postavenia žien v poľnohospodárstve, rôznym podmienkam, ktorým musia čeliť ženy a muži vo vidieckych oblastiach, ako aj vplyvu vyvíjajúcich sa rodových úloh na činnosti v primárnom sektore. Pri vývoji udržateľnej a zdravej výživy je potrebné zohľadniť výživový stav žien a mužov a vykonať analýzu účinkov pesticídov, antibiotík a antimikrobiálnej rezistencie na základe pohlavia/rodu.

Súbor odporúčaní 10:

Rozšírená účasť a posilnenie Európskeho výskumného priestoru:

- V časti *usmernení* Európskej komisie o *Rozšírenej účasti* sa rodové hľadisko v rámci príslušných činností nezohľadňuje. V informačnom dokumente projektu GENDERACTION č. 11 (<https://1url.cz/9MU36>) sa však uvádza, že v súvislosti s vykonávaním programu Horizont Európa by Európska komisia mala prijať konkrétne opatrenia na podnecovanie krajín zapojených do rozšírenej účasti, ktorými sa zabezpečí rozvoj politík rodovej rovnosti s cieľom prekonať pretrvávajúce výrazné rozdiely.
- Rodová rovnosť a ostatné formy rozmanitosti sa považujú za prioritné oblasti výskumu a inovácie v súvislosti s očakávanými dôsledkami *Posilnenia Európskeho výskumného priestoru*, pomocou ktorého sa má zároveň zlepšiť *medzinárodná spolupráca, etika, integrita a vedecký prínos pre ostatné politiky EÚ*. Vyžaduje si to však zlepšenie úrovne financovania a ustanovení pre projekty v oblasti štruktúrnych zmien, ktoré sú zamerané na plnenie plánov rodovej rovnosti v organizáciách vykonávajúcich výskum, za základe čoho možno dosiahnuť udržateľný pokrok.
- Preto by mala Komisia v súvislosti s vykonávaním programu Horizont Európa prijať konkrétne opatrenia na podnecovanie krajín zapojených do rozšírenej účasti, ktorými sa zabezpečí rozvoj opatrení rodovej rovnosti, a to napríklad prostredníctvom osobitných výziev na predkladanie návrhov týkajúcich sa rodovej rovnosti alebo zvyšovaním rozpočtových prostriedkov na rozšírenie pre cielené opatrenia rodovej rovnosti, ktoré sa majú zaviesť v rámci tohto projektu.

Oblasti misíí a partnerstvá

Misie sú jednou z hlavných novíniek programu Horizont Európa a predstavujú iniciatívy s veľkými ambíciami a významným vplyvom určené na poskytovanie konkrétnych riešení problémov, ktorým čelia európski občania a spoločnosť. Sú zamerané na dosiahnutie merateľného cieľa v stanovenom čase a vplyvu na vedu, technológiu a/alebo spoločnosť a občanov, ktorý by nebolo možné dosiahnuť jednotlivými akciami.

Súbor odporúčaní 11:

S cieľom dosiahnuť primeraný vplyv na vedu, spoločnosť a občanov je potrebné, aby sa rodová dimenzia zahrnula do jednotlivých textov o oblastiach misíí. Nová oblasť misie zameranej na dosiahnutie rodovej rovnosti bude obzvlášť dôležitá v druhom období vykonávania programu Horizont Európa, a to v súvislosti so začleňovaním činností výskumu a inovácií do rôznych častí rámcového programu, ktorý je zameraný na dosiahnutie piateho cieľa udržateľného rozvoja. Keďže sociálna transformácia a nerovnosť boli označené za oblasť, ktorou sa budú zaoberať budúce partnerstvá, táto oblasť partnerstva by mala venovať osobitnú pozornosť rodovej transformácii a nerovnosti.

III. pilier – Inovatívna Európa

Rodové hľadisko sa v časti *usmernení* Európskej komisie s názvom **Relevantné činnosti v rámci III. piliera – Inovatívna Európa** NEUVÁDZA.

Súbor odporúčaní 12:

Zapájanie väčšieho počtu žien a používanie analytických metód na základe pohlavia/rodu uľahčí tvorbu konkurencieschopnejších výrobkov, pri ktorých sa mužský spotrebiteľ nebude považovať za východiskový vzor. Ďalšie informácie sú uvedené v informačnom dokumente o rodovej otázke a inováciách, ktorý nedávno vypracovala Stála pracovná skupina pre gender vo výskume a inováciách (k dispozícii na <https://1url.cz/tMUj0>).

Kontaktujte nás:

www.genderaction.eu
info@genderaction.eu
@GENDERACTION_EU

Tento projekt je financovaný z programu Európskej únie Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu na základe dohody o grante č. 741466.

Vyhlasenie: Názory a stanoviská uvedené v tomto dokumente sú výlučne názormi a stanoviskami uvedeného projektu, a nie Európskej komisie. Európska komisia nenesie žiadnu zodpovednosť za možné použitie informácií, ktoré materiály obsahujú.